

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI

FILOZOFIJA

Ispitna knjižica 2

FIL IK-2 D-S009

FIL.09.HR.R.K2.12

Filozofija

Prazna stranica

FIL IK-2 D-S009

99

UPUTE

Pozorno slijedite sve upute.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje ukupno 150 minuta bez stanke.

U ovoj se ispitnoj knjižici od Vas očekuje da napišete esej slijedeći priloženu uputu.

Esej možete pisati po priloženom listu za koncept, a na kraju ga obvezno prepisite na list za čistopis isključivo plavom ili crnom kemijskom olovkom.

Pišite jasno i čitko. Nečitki eseji bodovat će se s nula (0) bodova.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 2 prazne.

FIL IK-2 D-S009

99

Filozofija

Esej

Zadatak esejskog tipa

Pročitajte ova dva teksta i napišite esej na temu **Dobro**.

Tekst 1

Naslada nam je naime potrebna onda, kad nam njezina nenazočnost zadaje bol, a kad bol ne osjećamo, više ne trebamo naslade. Upravo zato tvrdimo, da je naslada početak i kraj blaženog života. Nju smo naime spoznali kao naše prvo i prirodno dobro, ona je ishodište svakog našeg biranja i izbjegavanja i k njoj se navraćamo prosuđujući svako dobro prema tom duševnom stanju kao prema sigurnom mjerilu. Budući da je to dobro prvo i prirodno, ne bismo svaku nasladu, nego mnoge od njih katkada mimoilazimo, kad iz njih proistječe za nas veća nelagodnost. Zato mnoge bolove smatramo boljim od naslada, ako od dugotrajna podnošenja bolova stječemo veću nasladu. Svaka je dakle naslada po tome, što odgovara našoj prirodi, nešto dobro, ali ipak ne smijemo birati svaku, kao što je i svaka bol zlo, ali ipak ne treba svaku izbjegavati. Potrebno je stoga prosuđivati sve to na temelju uspoređivanja i s obzirom na korist i štetu. Katkada se naime služimo dobrom kao zlom, a zlom opet kao dobrom.

Biti zadovoljan s malim smatramo također velikim dobrom ne zato, da bismo se u svakom slučaju ograničili na malo, nego da bismo se, ako nemamo mnogo, zadovoljili s malim u točnom uvjerenju, da u obilju najugodnije uživaju oni, koji ga najmanje trebaju, i da se ono, što odgovara prirodi, lako daje pribaviti, a ono, što je isprazno, teško.

Epikur, *Etički nazori*, u: Branko Bošnjak, *Filozofska hrestomatija II*,
Filozofija od Aristotela do renesanse

FIL IK-2 D-S009

01

Filozofija

Esej

Tekst 2

Što to znači, molim vas, zašto se užitak ne bi mogao odijeliti od vrline? Očigledno, jer dobru je svaki početak u vrlini, iz čijih zraka nastaje sve to za čim težite i što volite. Samo, kad bi vrlina i užitak bile neodvojive, ne bismo vidjeli da su neke stvari ugodne, ali i sramotne, a neke uistinu čestite, ali opore, jer ih treba ostvariti kroz patnju. Dodaj tome da užitak dolazi i u najsramotniji život, dok vrlina ne dopušta da život bude zao, te su neki nesretni ne zbog nedostatka užitka, nego zbog užitaka samih, a to se ne bi događalo da je užitak neraskidivo vezan uz vrlinu; vrlina je često bez užitka, a ne treba ga nikad.

Lucije Anej Seneka, *Dijalozi*

FIL IK-2 D-S009

01

Filozofija

Esej

U eseju odredite i problematizirajte ove pojmove:

zlo, dobro, blaženi život, vrlina, bol, naslada, patnja, uroda, razboritost, priroda čovjeka.
(Od deset ponuđenih birajte samo šest koji će se bodovati.)

Smjernice za pisanje eseja

1. Objasnite važnost užitka za dobar život. Protumačite Epikurovu tvrdnju da se ponekad služimo dobrom kao zlom, a ponekad, obrnuto, zlom kao dobrom.
2. Objasnite važnost vrline za dobar život. Vodi li vrlina k sreći?
3. Objasnite tezu prema kojoj za ostvarenje vrline nije potreban užitak. Jesu li vrline i užitci nužno suprotstavljeni?
4. Objasnite je li neko djelovanje prema vrlini nužno altruističko. Znači li vrlina odricanje od užitka?
5. Objasnite što danas znači biti krjepostan.

Navedite u objašnjenjima i neke od predloženih primjera.

1. Navedite primjer koji opisuje odnos naslade i boli.
2. Navedite primjer kojim se objašnjava nespojivost vrline i užitka.

FIL IK-2 D-S009

01

Filozofija

Prazna stranica

FIL IK-2 D-S009

99